

HAY NIKADWAN TUDOK PABLO HANADAH MANGULUG AD CORINTH

¹ Hituwen tudok ya nalpun ha-on an hi Pablo an pinilin Apu Dios an pun-apostoles Jesu Kristo. Hay ibbak an mangitudok ketuwe ya hi tulang takun hi Timothy. Itudok mih tuwe ke dakayun mangulug hinad Corinth ya nadah mangulug hi udum an bobleh nad Greece.

² Hana ot ta munnananong an wadan dakayuy ule ya linggop da Ama takun hi Apu Dios ya nan Ap-apu takun hi Jesu Kristo.

Hay pamaddangan Apu Dios ke ditaku nah punligatan taku

³ Mumpasalamat takun Apu Dios an hi Aman nan Ap-apu takun hi Jesu Kristo. Hiyay Ama takun ongal di homok na ya hiyay kalpuwan am-in di baddang. ⁴ Baddangan ditakut anusan takun am-in di ligat takut waday innun takun bumaddang nadah udum an munholholtap hi ngannen ligat. Damanan baddangan taku dida gapuh baddang Apu Dios ke ditaku. ⁵ Ongal di punholholtapan taku umat ke Kristo gapuh pangulug takun hiya, mu ongal damdamay pamaddang nan ditaku. ⁶ Man-uket munholholtap kami ya gapuh pamaddang min dakayu ta mi-hwang kayu. Baddangan dakamin Apu Dios ta waday innun min mamaddang ke dakayun mangippol hi nganneh diyen punholholtapan yun umat hi hinanoltap mi. ⁷ Ongal di dinol

min punnanongon yuy pangulug yu te inila min takon di munholholtap kayun umat ke dakami ya baddangan dakayun Apu Dios umat hi namad-danganan dakami.

⁸ Kaibaiba, pinhod min ipainilan dakayuy mipanggep nah nahalman an nunligatan mi handih kawada mih probinsiad Asia te kanan mi pe on mate kami. ⁹ Kanan mi pe on hidiye moy gintud Apu Dios an katayan mi. Mu naat hidiyet panginilaan min bokon hay adol di pangidinolan, mu hi Apu Dios an munmahuh nate. ¹⁰ Hiyay nangihwang ke dakami ke dadiyen katatakut an emi ot katayan, kinali nanongnan madinol kamin ihwang dakamin hiya takon di nganney maat ¹¹ te idasalan dakamin dakayu. Ketuwen dakol kayun mundasal hi kiphodan mi ya dakol boy mumpasalamat ke Apu Dios hi nangngolanah dasal yu.

Hay nibahhawan di planun Pablo an umed Corinth

¹² Maan-anla kamin mangalin maphod di wadah nomnom mi hi pakiki-eyyan mih ibbamin tagu, namam-an dakayu te in-un-unud mih pinhod Apu Dios. Ya hituwe ya gapuh ulen Apu Dios ke dakami, bokon gapuh kabaelan mi.

¹³⁻¹⁴ Hay itudok min dakayu ya abuna nan mabidbid yu ya maawatan yu. Mu takon nin tuwaliy ittay ya abuy maawatan yud uwani ya hana ot ta pakaawwatan yu udum hi algo. Ta hantuh pumbangngadan nan Ap-apu takun hi Jesus ya ongal di pun-amlongan yun dakami, umat hi pun-amlongan min dakayu.

15-16 Ongal di dinol kuh pangabulutan yun ha-on, kinali ninomnom ku ot an mumpidwaak an manibon dakayu ta mihamhamad di pangulug yun Jesu Kristo. Te hituwe ot di atok: Hantuh pangayak ad Macedonia ya mundag-uwak hina ya mundag-uwak boh kibangngadak ta wadan baddanganak ke dakayuh pangayak ad Judea. 17 Mu takon di ugge natuluy hinaen ninomnom ku ya adiyu pangaliy umatak nah tagun adina ipaannung di kalyonan man-ut kananay “Om, atok hinae,” mu wadah nomnom nan adina kaya aton hin bokona kiphodan. 18 Mu adiyak athidi te iun-unud kun Apu Dios an adi munlangkak. 19 Ya takon hi Jesu Kristo an Imbabalen Apu Dios an intanuttudu min da Silas ke Timothy ke dakayu ya atonan am-in di kalyona te hiya ya maid di ibahhona. 20 Makulug hituwe te hiyay mangipaannung am-in nadah kinalin Apu Dios. Ta hidiyey gapunan kalyon taku ke Jesus di “Amen” an hay kibalinana ya madinol kamin Apu Dios an paannungonay kinalinat kidayawana. 21 Hi Apu Dios di mangihamad hi pangulug takun Jesu Kristo ta nangamung ya hiya boy namilin ditakun punggunuwona. 22 Ya impaalinan ditakuy Espiritunat pangimatunan an ditakuy tataguna ya hidiyey kitib-anan dawaton takun am-in di kiphodan an kinalin Apu Dios an idat nan ditaku.

23 Hay gapunan uggeyak immalih na ya, ta muntutuyu kayu nah at-atton yu te gulat nat immaliyak ya wadan binoh-olan dakayu. Hituwe ya iuh-un Apu Dios an makulug te inila nay nomnom ku. 24 Adiyu pangaliy ipapilit min dakayuy

pinhod mi te inila min nahamad tuwaliy pangu-lug yu. Hay pinhod mi ya baddangan dakayu ta umamlong kayun mangun-unud ke Apu takun hi Jesu Kristo.

2

¹ Ta hidiye nan ninomnom kun kudukdul nay adiyak mo umalih na hin mahapul bon boh-olan dakayu ta u-umyung kayu bo. ² Te deket pahakitok di nomnom yu ya dahdi moy mangipaamlong ke ha-on hin bokon dakayu ya abu? ³ Kinali abunay tudok an impaalik ke dakayu te adik pinhod an deket umaliyak hina ya dakayu bon nomnomnomok an mangipaamlong ke ha-on di mangipahakit hi nomnom kuh panib-ak nah ad-adin at-atton yu. Mu inilak an deket mun-am-amlongak hi aliyak ya athidi damdaman dakayu. ⁴ Handih nuntutokak ke dakayu ya makahakkit di nomnom ku ya kumakkaguwak ke dakayu ya munluluwaak hi nangitudokak kediye. Hay gapunah nuntutokak ya bokon hay pangipahakitak hi nomnom yu, mu man-uke ya pinhod kun inilaon yun ongal di impaminhod kun dakayu.

Hay pumpakawanan hi bahul di ibban tagu

⁵ Hinaen ibbayun gaga-ihoy in-innat na ya bokon ha-oy ya abuy bina-inana, te takon di dakayu. Mu adik pinhod an halmak di kali kediye inat na ⁶ te ongal moh diyen nungkastigun di dakol ke dakayun hiya. ⁷ Kal-iwan yuh diyen bahul na ya kalyan yu ot ya abu. Te deket adiyu iathidi ya mahakit di punnomnomana ya

makaddismaya. ⁸ Kinali kanak di daan mot ipatibo yun makulug di pamhod yun hiya. ⁹ Manuket nuntudokak ke dakayu ya pinhod kun inilaon hin un-unudon yun am-in di ituttuduk ya inat yu nadan kinalik an aton yu. ¹⁰ Madinolak an niptok di aton yu, kinali deket pakawanan yuh diyen tagu ya pakawanak damdama. Te deket mahapul an waday pakawanak ya atok gapun Kristo ta kiphodan yu, ¹¹ ta adi mabalin an e ditaku haulon ke Satanas te inila takuy pangien di punhaul na.

Hay ingkakagun Pablo ad Troas

¹² Handih dimmatongak ad Troas hi ek puntuttuduwan mipanggep ke Kristo ya tinibok an indadaan nan Ap-apu taku nadan tatagun mangngol kediye ituttuduk. ¹³ Mu madanaganak te maid hi Titus an mangipainilan haon hi mipanggep ke dakayuh na. Ot kanak mo nadah mangulug hidiy “Aga, nangamung kayu tedeyan umeyak.” Tinaynak dida ot umeyak ad Macedonia ta ek tibon hidi.

Hay ngunun indinol Apu Dios ke ditaku

¹⁴ Ongal di pumasalamatak ke Apu Dios te gapuh nigappatan takun Kristo ya banaddangan ditakun mangapput ta nangamung. Ta hidiye nan, dakamiy binaal Apu Dios an mangipainilah mipanggep ke Jesu Kristo, takon di daanay pangayan mi ya paddungnay waday nabanglun hamuy. ¹⁵ Te ditakun mangulug ya mialig taku nah nabanglun hamuy di insenson umipaamlong ke Apu Dios te ditakuy panginilaan di tataguh pangien Jesu Kristo. Ta am-in nadan

tatagun tuttuduwan taku, mihwang weno adi ya kay ditaku hamuyon. ¹⁶ Hidiyen intanuttudu taku ya mialig nah maphod an hamuy an umidat hi kitaguwan nadan mangulug, mu nada keh adi mangulug ya maka-agub an pumate. Hituwen ngunu ya naligat te maid di makabael, ¹⁷ mu damanan aton mi te hi Apu Dios di mangidat hi kabaelan min mangat ketuwe, mu adi kami umat hi udum an abunay boklaon day gapunah eda puntuttuduwan te hay punnomnom dah kalin Apu Dios ya kay migattang. Mu adi kami athidi ya adi kami munlangkak te binaal dakamin Apu Dios an e mangituttuduh mipanggep ke Jesu Kristo. Hi Apu Dios ya tibtibbonay at-atton mi.

Hay balun ninomnom Apu Dios an aton hi kiphodan taku

3

¹ Kal-ina ya pangali yuy pitpitbal kami te kinalik hidiye, weno pangali yuy umat kami nadah udum an mahapul an waday ipatibo mih tudok ke dakayu ta ahiyu abuluton di ituttudu mi ya mahapul an mumpakapya kamih tudok ke dakayu ta ahi dakami abuluton hanadah pangayan mi. ² Mu dakami ya adimi mahapul di umat ke dadiyen tudok te dakayuy kay tudok an mangipatiboh udum an tatagu te nun-innilah katagutagun nahannotan hi maphod di pangieyu gapuh intuttudu mi, kinali kay kayu tudok an mabidbid. ³ Makulug an kay kayu tudok Kristo te kinulug yuy intuttudu mi mipanggep ke hiya. Hay Espiritun nan Dios an wadat nangamung di

nangitudok, bokon hay tinta ya bokon hi batuy nitudkana, mu hi nomnom yu.

⁴ Man-uket kalyon mih nae ya madinol kamin abuluton Apu Dios di ngunumi gapuh baddang Kristo. ⁵ Adimi e kanan di kabaelan mih tuwen ngunu te gulat nat kanan miy dakami on inat mi ya makulug an adimi kabaelan. Te hi Apu Dios ya abuy kalpuwan di kabaelan min mangat ketuwen ngunu. ⁶ Hiyay nangidat hi kabaelan min mangipainila nah balun nakitobbalana mipanggep hi kihwangan taku. Hituwen nakitobbalanan ipainilan nan Espiritun Apu Dios ya adi umat nah Tugun Moses. Te hituwen Tugun an nitudok ya katayan di tagu te nan adi mangun-unud ketuwe ya mihi-an ke Apu Dios ta nangamung. Mu nan ipainilan nan Espiritun Apu Dios ya hidiyey kalpuwan di pakitaguwan ke hiya ta nangamung.

⁷ Handih nundawatan Moses kediyen Tugun Apu Dios an nitudok hi batu ya namahig an humihhiliy dayaw Apu Dios hi angan Moses ta takon handih mungkauma ya adinadaman itokkol nadan ibbanan holag Israel ke hiya. Deket athidin dayaw di nipatibo handih nidatan diyen Tugun an takon di katayan di pumbalinana ⁸ ya namam-a moy dayaw Apu Dios an mipatibo nah balun nakitobbalanan ipainilan nan Espirituna. ⁹ Te man-ut madayaw hidiyen Tugun an humlun hi kakastiguwan nadan adi mangun-unud kediyen, mu ongal di dayaw nan balun nakitobbalana mipanggep hi kapakawanan di liwat taku ta ibilang ditakun Apu Dios an maphod. ¹⁰ Maid moy dayaw nan Tugun handi

hin ipaddung taku nah ongal an dayaw nan balun nakitobbalan Apu Dios. ¹¹ Deket madayaw hidiyen Tugun an napoppog ot ugge nunnanong ya immam-ana mon ong-ongal di dayaw nan balun nakitobbalan Apu Dios an maid di pop-pogna.

¹² Ta hidiye nan gapuh dinol mi ketuwe ya natulid kamin mangituttudu. ¹³ Adi kami umat ke Moses handih munhukyung ta mahophopan di angana ta adi ang-angon nadan ibbana nan humilin dayaw Apu Dios an mungkaumah angana. ¹⁴ Hay nomnom nadan Judyu handih done ya kay nahophopan, kinali ingganad uwani ya adida pakaawat hi ine-en nan impitudok Apu Dios hin bidbidon da. Abuna nadan mangulug ke Kristoy damanan pakaawat hi pangien Apu Dios. ¹⁵ Takon di ad uwani ya binidbid ken nadan Judyu nan Tugun Moses ya adida pakaawat te nanongnan kay nahophopan di nomnom da. ¹⁶ Mu deket muntutuyuy taguh liwat nat kulugona nan Ap-apu taku ya makaan nan kay nihophop hi nomnom na. ¹⁷ Hidiyen kanak an hi Apu taku ya hidiye nan Espiritun Apu Dios. Ya deket hiyay mawada ke ditaku ya adi mo mahapul an etaku idinol nah Tugun Moses. ¹⁸ Ta hidiye nan am-in takun mangulug ya maid moh diyen kay nihophop hi nomnom taku ta ditakuy kitib-an nan dayaw nan Ap-apu takun hi Jesu Kristo ya itultuluy nan hannotan di pangie taku ta miingngo takun hiya. Hidiyen Apu takun manannot hi pangie taku ya hidiye nan Espiritun Apu Dios.

*Hay kabaelan takun mangulug an mangippol
hi punholholtapan taku gapuh baddang Apu Jesus*

4

¹ Gapuh homok Apu Dios ya binaal dakamin e mangituttudu tuh balun impainilana. Kinali adi kami humigan mangingunun tuwe takon di nganney punligligatan mi. ² Inwalong min am-in di mangipabain an pangi-e. Adimi haulon di tataguh pangawisan min didan mangulug ke Jesus. Hi Apu Dios ya inilanan maphod di nomnom mih pangatan min tuwe. Adi kami munlangkak nah pangituttuduwan mih kalina, mu aton min am-in di kabaelan min mangituttuduh makulug ta inilaon nadan mangngol an makulug di itanuttudu mi. ³ Mu takon di iathidi mi ya wadada nadan udum an kay nahophopan di punnomnom dan adida maawatan di ituttudu mi, ta gapun diye ya mihi-an dan Apu Dios. ⁴ Hi Satanas an ap-apun am-in di gaga-ihoy nanadag hi punnomnom nadan adi mangulug, kinali adida maawatan di mituttudu mipanggep hi dayaw Kristo an ka-ingngon Apu Dios. ⁵ Bokon hay mipanggep hi adol miy ituttudu mi, mu hay mipanggep ke Jesu Kristo an hiya ya Apapu. Hay ya abu kalyon mih mipanggep hi adol mi ya dakamiy muttatyu yun munhilbin Jesus. ⁶ Handih naltuwan tun luta ya muntatapol ot kanan Apu Dios di “Pumat-al ka” ya pimmat-al. Hiyay namat-al damdamah nomnom taku ta inilaon takuy dayawnan wadan Kristo. ⁷ Dakamin muntuttudu ya nakapuy kami, mu indinol Apu Dios hituwen ngunu ke dakami te

pinhod nan ipainilan hiyay kalpuwan di ongal an kabaelan mi, bokon dakami. ⁸ Dakol di ligat mih emi pangitanuttuduwan hi mipanggep ke Jesus, mu adimi iwalong takon di hin-uddum on matama kamih aton mi, man-uke ya madinol kamin wadah Apu Dios an bumaddang ke dakami. ⁹ Dakol day mumpaholholtap ke dakami, mu adi dakami iwalong ke Apu taku. Ittay nadi on edakami patayon, mu gapuh badang Apu Dios ya nanongnan matagu kami kaya. ¹⁰ Am-in nah emi puntanuttuduwan ya holholtapon miy ligat umat hi hinolholtap Jesus ot ahi mate, mu hituwen ma-ma-at ya kitibanan mataguh Jesus ke dakami te banaddangan dakami. ¹¹ Ad uwanin matagu kami ya kay mi hanghanggaon di kate gapuh pangatan mih impangunun Jesus. Mu adimi iwalong te hidiyey kitibanan wadah Jesus an bumaddang ke dakami. ¹² Ya takon di athitun ittay nadi on edakami patayon nah emi puntanuttuduwan, mu ta hay pumbalinana ya midattan kayuh biyag an munnaanong.

¹³ Wada nan nitudok nah kalin Apu Dios an kananay “Nangulugak nah Apu taku ot hidiyey ek kalkalyon hi udum.” Athidi damdamay ataton min emi ipainilah udum hantun kinulug mi. ¹⁴ Hi Apu Dios ya minahuwanah Apu Jesus ya madinol kamin athidiy atonan dakami takon di dakayu ta am-in takun mangulug ya ikuyug ditakun Jesus hi kad-an Apu Dios ta makihad takun hiyat nangamung. ¹⁵ Am-in datuwen kinalik an ma-ma-at ke dakami ya mumbalin hi kiphodan yu ta ketuwe ya dumakol di mangulug

gapuh ulen Apu Dios ta dumakol di mumpasalamat ke hiyat kidayawana.

Hay gamgaman taku ya hay mikadwan biyag taku

¹⁶ Hituwey gapunan adi kami manghop an mangat nah ngunumi, takon di athitun kumapuy an kumapuy di adol mih kabigabigat, mu mungkihama boy pangulug min hiya. ¹⁷ Hituwen adi nahalman ya nakatang an punligatan taku ya mumbalin hi ongal an kidayawan takut nanga-mung hi kad-an Apu Dios. ¹⁸ Kinali adi taku ibilang hantudan matibo tuh lutan mapoppog, mu hay ibilang taku ya nadan adi matibon munnananong ta nangamung.

5

¹ Adi kami manghop te inila min hantun adol takun mialig an bale taku tuh luta ya mapa-i, mu hannotan Apu Dios hi adi mapa-in adol hi langit an munnananong ta nangamung. ² Ongal di punligligatan takud uwani, kinali uma-abtu takun mahannotan tun adol taku nah adi mapain adol hi langit. ³ Te deket mate taku ya bokon hay linnawa taku ya abuy wadah langit, mu takon di adol taku ya wada damdama. ⁴ Hantun adol taku tuh luta ya munholholtap ya mapa-i, kinali abtuwan takuy kahannotan di adol taku nah adi mapa-i. Adi taku e kanan di abtuwan takuy katayan taku, mu hay abtuwan taku ya hay kahannotan tun adol an mate nah adol an munnananong ta nangamung hi langit. ⁵ Indadaan ditakun Apu Dios an athidiy maat ya

hay pangipatib-anan maat hidiye ya impaalinay Espiritunan ditaku.

⁶ Kinali nanongnan madinol takun Apu Dios ya inila takun adi taku makiha-ad ke hiyah kadana hin nanongnan matagu takun wada tun adol takun mapa-i. ⁷ Hay pundinol takun makiha-ad takun hiya ya nipuun hi pangulug takun Jesus. Adi mahapul an tibon taku on ahi taku kinulug. ⁸ Kinali madinol takun Apu Dios takon di taynan taku tun adol taku ya etaku makiha-ad ke Jesus an Ap-apu taku. ⁹ Ta hidiye nan hay umanhan an nomnomon taku ya hay pangipaamlongan takun Apu taku takon di wada taku tuh luta weno hi langit. ¹⁰ Te hi udum hi algo ya ume takun am-in hi hinangngab Kristo ta humalyaon ditakun hiya. Waday oha on dawatonay ginun-ud na mipuun hi in-innat na tuh luta. Ta nadan maphod di inat na ya maphod di gun-udona ya nadan gaga-ihoy inat na ya ad-adiy gun-udona.

Hay balun biyag taku

¹¹ Gapu te inila min katatakut di punhumalyan nan Ap-apu taku ya aton min am-in di kabaelan min mangawis hi tatagu ta mangulug dan hiyat adida makastigu. Hi Apu Dios ya inilanan maid di udum hi wadah nomnom mi ketuwen aton mi mu hay ya abu pangipaamlongan mi ke hiya. Hana ot ta takon di dakayu ya inila yu damdaman athidiy wadah nomnom mi. ¹² Adiyu kanan di pitpitbal kamin dakayuh pangalyak ketuwe, mu man-uket pinhod kun pakaawwatan yuy pangi-emi ya, ta waday dinol yun dakami ya inilaon yuy panumang yu nadah

tatagun pakadayyawon day katatagun di tagu an bokon hay kaphod di pangi-e. ¹³ Deket kanan di udum di nahalman kamin kay kami mun-angon muntuttuduh mipanggep ke Apu Dios ya takombo ot kidayawana. Mu madinol kamin inila yun adi kami mun-ango te hay kiphodan yuy at-atton mi. ¹⁴ Man-uket makakkahlu kamin mangitanuttuduh mipanggep ke Kristo ya gapuh impaminhod nan ditaku. Ingkate nay liwat takun am-in an tatagu, kinali takon di hiya ya abuy nate ya kay taku mo nakikaten hiya. ¹⁵ Ingkatenay kiphodan am-in di tatagu ta am-in takun matagu ya bokon hay adol takuy nonomnomon taku, mu nan nangikaten ditakun namahuwan di ipaamlong taku.

¹⁶ Ot gapu ditakun mangulug ya wada moy nigappatan takun Kristo ya adi taku mo ibilang di kinatagun di tagu umat hi pangat nadan adi mangulug. Takon di handi ya athidiy nangibilang mi ke Kristo, mu ad uwani ya bokon mo athidiy pangibilang min hiya. ¹⁷ Hanan tagun nigappat ke Kristo ya numbalin hi balun tagu te nan pangi-ena handi ya nahannotan hi balu. ¹⁸ Inat Apu Dios am-in datuweh nangitud-akana nah Imbabalenan hi Kristo ot ikatenay liwat taku ta waday innun takun mibangngad ke Apu Dios. Ya ditakun mangulug di nangidinolan Apu Dios an mangituttuduh mipanggep ke hiyah tatagut mibangngad da damdama ke hiya. ¹⁹ Hay pinhod kun kalyon ya kinaan Apu Dios di nakibuhhulan di tagun hiya hi nangitud-akanan Kristo ot mateh krus ta adina mo ibilang di liwat di tagu. Hituwey indinol nan dakamin emi ituttudu.

²⁰ Kinali intud-ak dakamin Apu Dios ke dakayu ta ituttudu miy mipanggep ke Kristo. Te hay ahan pinhod mi ya abuluton yuy inat Kristo ta makaan di pakibuhhulan yun Apu Dios ta mihamad di pakihayyupan yun hiya. ²¹ Hi Jesus ya maid di liwat na, mu gapuh kiphodan taku ya hiyay intud-ak Apu Dios an mangikateh liwat takut deket mangulug takun hiya ya milak-am taku nah kaphod Apu Dios.

6

¹ Hi Apu Dios ya wadat nangamung an bumad-dang tuh ngunumi, kinali dawaton mi anhan ke dakayu ta adiyu pakawaon di ulenan dinawat yu.

² Te kanana nah impitudok nay

“Handih numbaga kayuh baddang ya binaddangan dakayu ya handih nadatngan di algon gintud ku ya inihwang dakayu.”

Ta hidiye nan kalyok ke dakayu an ad uwaniy panangudan Apu Dios nadah mumbagah bad-dang ke hiya ya ad uwani boy gintud nah kihwangan di tagu.

³ Dakamin muntuttudu ya halipat-an mit maid di emi aton an humlun hi adi pangulugan di tatagu ke Jesus ya maid boy humlun hi eda pamihulan tuh ngunun indinol Apu Dios ke dakami. ⁴ Te pinhod min ipatibon dakami ya makulug an muttatyu dakamin Apu Dios nah emi pangip-ippolan hi dakol an punligligatan mi takon di dakol di gaga-ihoh makapkapyan dakami ⁵ umat hi nunhanoplatan dan dakami, hay nangikalakalabutan dan dakami, hay nun-anambunan dan dakami, hay kaagaagangan mi

ya hay katukatukalan mi te takon di hilong ya nahalman di ngunumi. ⁶⁻⁷ Mu takon di athidiy na-na-at ke dakami ya ipatibo min muttatyu dakamin Apu Dios nah kaphod mi, nah pangan-anusan mih ligat, nah nanginilaan mih pangi-ena ya nah ulemi. Ya mainilan wada nan Espiritun Apu Dios ke dakami nah nahamad an pamhod mih ibbami ya nah emi pangipainilaan hi makulug an tuttudu gapuh ongal an kabaelan Apu Dios an bumaddang ke dakami hi pangatan min am-in hi ngunumi. Ya gapu te imbilang dakamin Apu Dios an maphod ya kabaelan mi mon apputon nadan buhul mi an hi Satanas ya nadan ibbana. ⁸ Hin-uddum on midayaw kami, mu hin-uddum on maba-inan kami. Hin-uddum on tobalon dakami, mu hin-uddum on pihulon dakami. Kanan day malangkak kami, takon di makulug di kalkalyon mi. ⁹ Wadaday udum an kanan day maid di nitagtagguwan mi, mu wadaday udum an kalkalyon day kaphod di ngunu mi, kinali nundingngol kami. Ya kabigabigat on hananghangaon miy katayan mi, mu maphod kayat deyan matagu kami. Datuwe ya naat ta panugun Apu Dios ke dakami, mu uggena in-abulut an mate kami. ¹⁰ Takon di deke on mahakit di nomnom mi ya nanongnan mun-am-amlong kami. Ya takon di kanan day nawotwot kami, mu kay mi bo ipakadangyan nadan emi intanuttuduwan an nangulug te nidatan dah biyag an munnananong hi kad-an Apu Dios. Takon di kay kami ma-ma-idan, mu wada nan nahamad an kitaguwan min malpun Apu Dios.

¹¹ Dakayun kaibaibah nad Corinth, kinali min

am-in di pinhod min kalyon ke dakayu te ongal di pamhod min dakayu. ¹² Adi kayu munhalinduwah pamhod min dakayu te hay kakulugana ya dakayuy makudang di pamhod nan dakami. ¹³ Hituwey kalyok ke dakayu te ibilang dakayun imbabalek, ta hidiye nan pinhod min ibilang dakami damdaman aammod yu ta waday aton di pamhod yun dakamin umongal umat hi kinaongnal di pamhod min dakayu.

Adi taku makihayyup nadah adi mangulug

¹⁴ Adi kayu makihayyup nadah adi mangulug ke Jesus, te kon damanan mun-unnud di maphod ya ad-adi, nan pat-al ya hilang? ¹⁵ Umat damdaman da Kristo ke Satanas an adi mabalin an eda mun-unnud. Kinali ditaku ken mangulug ya tibon takut adi taku makihayyup nadah adi mangulug te adi miunnud di punnomnom dah punnomnom taku. ¹⁶ Ya adiyu kulugon ya dayawon di kumpulmi, mu abunah Apu Dios an munnananong te ditakun mangulug di kiha-adan nan Dios an wadat nangamung. Man-uke ya kanana nah impitudok nay

“Hanadan mangulug ke ha-on ya diday kiha-adak ta maki-ki-eyak ke didat ha-on di day-dayawon dah Dios da ya dida damdamay tataguk.”

¹⁷ Hituwey gapunan kanan Apu Dios di

“Mahapul an adi kayu makihayyup nadah adi mangulug. Ya adiyu aton nadan gaga-ihon at-atton da ta abuluton dakayun ha-on ¹⁸ ta ha-oy hi Amayu ya dakayuy imbabalek.

Ha-oy an Ap-apu an Kabaelasan am-in di nangalin tuwe.”

7

¹ Kaibaiba dida, datuwen am-in di kinalin Apu Dios an atonan ditaku. Kinali mahapul an iwalong takun am-in di gaga-ihon at-atton taku ya nonomnomon takut ipaanhan takun aton di pinhod Apu Dios ya dayawon taku ot ya abu ta mumbalin takuh maphod.

Hay pun-am-amlongan Pablo

² Maphod ot di nahamad di pamhod yun dakami. Maid met di gaga-ihon inat min dakayu ya maid di ohan dakayun impumbalin mih gaga-iho, ya maid di emi hinaul ke dakayu. ³ Bokon pamoh-ol kuh tuwe te kinalik ke dakayu handi an ongal di pamhod min dakayu. Ya takon di nganney maat ke dakami ya munnananong hidiyen pamhod min dakayu. ⁴ Ongal di dinol kun nahamad di pangulug yu, kinali iit-ok dakayun ha-on hanadah udum an tatagu. Ta hidiye nan takon di dakol di punholholtapan mi ya ongal di pun-am-amlongan mi gapun dakayu.

⁵ Handih wada kamid Macedonia ya maid di linggop mi te takon di daanay pangayan mi ya waday ligat mi te dakol di humihhingit ke dakami, oha bo ya kumakkagu kamih pangiwalongan yuh pangulug yu. ⁶ Mu hi Apu Dios an mangipalinggop hi nomnom ya impalinggop dakamih dimmatngan Titus handih nalpuh na. ⁷ Bokon hay ena dinatngan ya abuy immamlongan mi, mu gapu bo nah kinalinan

nangipaamlongan yun hiya te nahannotan moy pang-eyu. Ya kinalinan pinhodak bon tibon ke dakayu. Hay oha bon nangipaamlong ke dakami ya nan nuntutuyuwan yu nadah gaga-ihon inat yu ya hay naminhodan yun mangun-unud nah intudok kun dakayu.

⁸⁻⁹ Handi ya nuntutuyuwak te makahakkit di nomnom yu kediyen tudok ku, mu ad uwani ya mun-am-amlongak hi ek nuntutodan, bokon hay nangipahakitak hi nomnom yu, mu gapuh nuntutuyuwan yu hi gaga-ihon inainat yu, te hidiyey pinhod Apu Dios an aton yu. Ya maphod ta nan tudok kun dakayu ya ugge kimmawa, mu numbalin hi kiphodan yu ot ya abu. ¹⁰ Hay tagun abulutonay nunliwatanan Apu Dios ta muntutuyu ya hiyay mihwang. Ya maid di gapunan adi maan-anlah diyen tagu. Mu mahmok nan tagun abuna nan numbalinan di gaga-ihon inat nay puntutuyuwanan adi muntutuyu ke Apu Dios te mihi-an ta nangamung ke hiya. ¹¹ Mu adi athidin dakayu te gapuh tudok ku ya nuntutuyu kayun Apu Dios nah inat yu. Ot kaanon yu nan ibbayun nangat hi gaga-ihon umipabain te tumakut kayuh pangastiguwan Apu Dios ke dakayu. Ketuwey nangipatib-an yun adiyu mo baybay-an di gaga-ihon at-atton di ibbayu, mu inat yuy kabaelan yu ot miphod amin. Ta deyan pinhod yun abun umaliyak hinat maphod boy punhahayyupan taku. ¹² Bokon hay kiphodan nan tagun numbahul weno nan tagun numbahulana ya abuy gapunah ek nuntutodan, mu nuntutodak ke dakayu ta inomnom yun Apu Dios di ongal an pamhod yun dakami. ¹³ Ya

gapun tuwen maphod an numbalinan di tudok ku ya maan-anla kami.

Hay oha bo ya namam-an mun-am-amlong kami gapuh nangipaamlongan yun Titus hi nangipalinggopan yuh nomnom na handih immalih na. ¹⁴ Te handih ugge ni-an immalih na ya kinalik ke hiyan ongal di dinol kun dakayu ya maphod ta impatibo yun hiyan makulug nadan kinalik te gulat na ya maba-inanak hin adi makulug. Ot gapu te makulug dadiyen kinalik ke Titus mipanggep ke dakayu ya makulug mo damdaman am-in nadan kinalik ke dakayu handi. ¹⁵ Ya ad uwani ya namam-an ongal di pamhod nan dakayu gapuh nangun-unudan yuh tugun ku ya gapuh naminhodan yun mangipaamlong ke hiya. ¹⁶ Ya takon di ha-oy ya ongal di amlong ku te madinolak moh pangulug yu.

Hay pangidatan nadan mangulug hi baddang da

8

¹ Kaibaiba, pinhod min inilaon yuy ine-en di namaddangan Apu Dios nadah mangulug ad Macedonia. ² Te takon di dakol di numpalpaligatan da ya nanongnan mun-am-amlong da ya takon di nakawwotwot da ya dakol di indat dah baddang nadah makahhapul nay baddang. ³ Ya inilak an ong-ongal di indat dah baddang mu hay kabaelan da. Ya dida pey kon nomnom kediye ⁴ te dida tuwaliy nangalin dakamin ongal di naminhod dan mid-um an bumaddang nadah tatagun Apu Dios ad Jerusalem. ⁵ Ongal di amlong mi

gapun dida te inun-unud day pinhod Apu Dios hi namaddangan dan dakamin hidiye tuwaliy namnamaon min aton da. Bokon ya abuh diye, mu mapmaphod di inat da te ipaanhan day pangipaamlongan dan Apu Dios am-in hi aton da. ⁶ Hituwen inat nadan tatagud Macedonia ya maphod, kinali nomnomnomon min maphod ot kuma damdama hin itultuluy yu nan ammung yun idat yu nadah nawotwot. Kinali iganag-a mih Titus an nangipangpanguluh ammung yu ta mibangngad hinah kad-an yu ta bumaddang an mangamung hi ibaddang yu. ⁷ Inilak an maphod di pang-eyu te nahamad di pangulug yun Jesus, ongal boy kabaelan yun muntuttuduh mipanggep ke hiya ya pakaawwatan yuy mipanggep ke Apu Dios. Ya athidi bon ongal di naminhod yun mangat hi ipangununa ya ongal boy naminhod yun dakami. Am-in datuwe ya maphod, mu mapmaphod ot hin ongal di naminhod yun bumaddang hi ibbayu.

⁸ Adik e kalyon hituwet mapilit kayun umi-dat hi baddang yu, mu ipainilak ke dakayuy pamhod nadan udum an bumaddang nadah nungkawotwot ta deket un-unudon yuh diyen maphod an pang-e ya hidiyey kitib-anan makulug damdamay pamhod yu. ⁹ Te inila takuy inat nan Ap-apu takun hi Jesu Kristoh nangipatib-anah ulenan ditaku te takon di wadan am-in di maphod ke hiyah langit ya numbalin hi nawotwot handih immali tuh luta ot ikate nay liwat takut milak-am takun am-in nah maphod an wadan hiya.

¹⁰ Hay nomnomnomok ya kudukdulnay gibbu-

won yuh naen ammung yun inlappu yu dih toon. Bokon ya abu dakayuy namangulun immidat, mu dakayuy namangulun naminhod an umidat. ¹¹ Maphod di punnanongon yuy naminhod yun umidat hi baddang, umat handih lappunat inggana magibbu. Ya idat yuy kumpulmin gol-an yun idat. ¹² Te hay pinhod Apu Dios ya hay naminhod takun umidat. Te deket pinhod takun umidat ya abulutonay kumpulmin gol-an takun idat, ittay weno ongal. ¹³⁻¹⁴ Adik bo kanan di ihanakul yun idat di wadan dakayu hi pamaddang yuh ibbayu ta dakayuy maligatan. Mu hay pinhod ku ya deket dakayun wadwada-an ad uwani ya maphod di baddangan yu nadan ma-maidan ta deket udum hi algot dakayu damdamay munhapul hi baddang ya diday wadwada-an ya baddangan dakayu damdaman didat mun-iingngo takun maid di maligatan. ¹⁵ Umat hi impitudok Apu Dios mipanggep handidah aammod takun nangamuamung hi manna handih kawada da nah adi maboblayan an kananay
 “Hanan tagun dakol di inamung na ya maid di ena hawwalon, mu umidat nadah ittay di inamung nat maid di makudangan.”

Hay kitud-akan Titus an e bumaddang nadah mangulug ad Corinth

¹⁶ Ongal di pumpasalamatan min Apu Dios te binaddanganah Titus ot gagaid an bumaddang ke dakayu, umat damdaman dakamin gagaid kamin bumaddang ke dakayu. ¹⁷ Ya gapu te gagaid an umalih na ya maan-anlan mangabulut hi nangibagaan mi ke hiyan umalin bumaddang

ke dakayu te nundadaan pe tuwalin umalih na.
¹⁸ Paki-aliyon min hiya tun ohan ibba takun pakatbalon am-in di mangulug hi kabobboble gapu nah itanuttudunan mipanggep ke Apu Dios.
¹⁹ Hiya boy pinilin nadan mangulug an mikuyug ke dakamin mangie nah mibaddang nadah mangulug an nungkawotwot. Hituwen ngunun aton mi ya kidayawan Apu Dios ya hituwe boy kitib-anah naminhodan min bumaddang nadah ibba takun mangulug. ²⁰ Pakaippaptok miy pangikap-ongan mi tuh ongal an pihhun naamung ta maid di humlun hi emi katumtumbukan. ²¹ Pinhod min aton di maphod an matbal ke Apu Dios ya hi tatagu.

²² Paki-aliyon mi ke da Titus tun ohan ibba takun impakainnila min mahlun mangat hi ipangunun Apu Dios ya pakappinhod nan bumaddang ke dakayu, namam-a te ongal moy dinol nan dakayu. ²³ Hi ke Titus ya hiyay ib-ibbak an mungngunuh pamaddangan min dakayu. Ya hantudan duwan pun-ibbana ya diday itud-ak nadan mangulug ya gapuh pangieda ya mipadayaw hi Kristo. ²⁴ Ta hidiye nan ipatibo yuy pamhod yun dida ta pangitib-an nadan mangulug hi kabobboblen makulug di pamhod yu ya inilaon da an makulug di init-oit-ok min kaphod yu.

Hay idat an baddang nadah ibban mangulug

9

¹ Adi mahapul an eyak bo muntudok ke dakayu mipanggep nah amungon yun pihhun ibaddang

yu nadah tatagun Apu Dios ad Judea ² te inilak an pinhod yun bumaddang. Ta hidiye nan it-it-ok ku nadah iibba takud Macedonia an dakayun iibba mih nad Greece ya ongal di naminhod yun bumaddang nipalpun dih toon, hituwey gapunan dakol damdama ke diday naminhod an umidat hi baddang. ³ Mu itud-ak kuh na datuwen ibba taku ta tibon dat midadaan nan ibaddang yu te adik pinhod an nan pangit-ok kun dakayu ya kali ya abu. ⁴ Te indani ya wadaday maki-alin ha-on hanadah iMacedonia ya kababain hin ugge nidadaan nan idat yu. Namam-an dakami te init-ok miy naminhod yun bumaddang. ⁵ Hituwey gapunan ninomnom kun kudukdulnay mangan-gulu datuwen ibba takun umalih nat baddangan dakayun mangidadaan am-in hanadah kinali yun ibaddang yu ta nadadawo hantuh aliyak. Hituwey kitib-anan nomnom yu pe tuwalin umidat hi baddang an bokon pilit.

⁶ Hituwey nomnomon yu: Hanan tagun ittay di itanom na ya ittay boy aniyona, mu nan tagun dakol di itanom na ya dakol boy aniyona. ⁷ Waday oha on nangamung ke hiyan umidat hi ninomnom nan idat. Ya hay pangidatana ya bokon pilit weno ena ayyowan di idat na te hi Apu Dios ya pinhod nan maan-anla tan umidat an adi ukuwon. ⁸ Hiya ya kabaelasan idat am-in di kiphodan yu, ta hidiye nan takon di nganneh diyen mahapul yu ya idat na ya udmana pay di idat nat waday innun yun bumaddang hi ibbayu. ⁹ Te nan makaidat an tagu ya hiyay nialigan nan impitudok Apu Dios an kananay
“Pakaidattana nadan nawotwot ya makaullet

nangamung.”*

¹⁰ Hi Apu Dios di mangidat hi itanom nadan muntanom ya hiyay kalpuwan di kanon taku. Hiya boy mangidat hi ngannen mahapul yu ya udmanay idat nan dakayu ta wadan namaman ong-ongal di ibaddang yuh ibbayu. ¹¹ Ya makulug an dakol di idat Apu Dios ke dakayu ta dakol boy ibaddang yu, ta dumakol da boy mumpasalamat ke hiya gapun diyen ibaddang yun ie min dida. ¹² Te hay pumbalanan diyen idat yu nadah tatagun Apu Dios ya bokon kiphodan da ya abu, mu hidiye boy humlun hi ongal an pumpasalamatan da ke Apu Dios. ¹³ Te hanah pamaddangan yu nadah tatagun Apu Dios ya hidiyey kitib-anan un-unudon yuy ituttudun Kristo ta gapun diye ya dayawon dah Apu Dios. ¹⁴ Ta hidiye nan ongal di naminhod dan mangidasal ke dakayu gapuh ongal an baddang Apu Dios ke dakayu ot pumbalinon dakayuh makaidat. ¹⁵ Ya mumpasalamat takun am-in ke Apu Dios nah indat nan kiphodan takun maid di kiingngohana an hidiye nan Imbabalanan intudak na tuh luta.

Hay nangitakdogan Pablo hi kalebbenganan mangituttuduh mipanggep ke Jesu Kristo

10

¹ Hay udum ke dakayu ya kanan day ha-on an hi Pablo ya maid di lebbeng kun tumugun te man-u kanuh tudok ku te ipatibok an waday lebbeng ku te nahalman di panugun ku, mu

* **9:9** 9:9 Psalm 112:9

deke kanu bot wadaak hi kad-an yu ya maid di tulid ku. Hay ihumang ku kenaen kinali dan mipanggep ke ha-on ya man-uket kay maid di tulid ku ya pinhod kun iun-unud ke Kristo an maule ya pakaibabba nay adol na. ² Mu wada metlaing di lebbeng kun tumugun, kinali hay ibagak ke dakayu ya iphod yuy pangi-eyu ta adiyak mapilit an bumoh-ol ke dakayu hantuh aliyak hina. Te deket umaliyak hina ya makulug an namahig di boh-ol ku nadah udum ke dakayun mamihupihul ke dakamin kanan day hay pangi-emi ya niingngoh pangi-en di adi mangulug. ³⁻⁴ Man-u te makulug an waday niingngohan min dida te tagu takun am-in, mu hay pangapput mi nadah humanih panginilaan di tatagu mipanggep ke Jesu Kristo ya bokon hay kinalaing di tagu, mu nan kabaelan min malpun Apu Dios. ⁵ Dadiyey pangapput mi nadah mangituttuduh nihalla ya nadan tatagun mumpahhiyan adida pinhod an inilaon hi Apu Dios ta mahannotan di nomnom dat hi Kristoy un-unudon da. ⁶ Madinolak an iphod yuy pangi-e yun mangun-unud ke Kristo, mu nada ken nanongnan kahing ya ahimi kastiguwon dida.

⁷ Dakayu ya nadan tibtibbon yu ya abuy ibilang yu. Deket pangaliyu on abuna kayun makangngun-unud ke Jesu Kristo ya mahapul an nomnomon yun bokon dakayu ya abu te takon di dakami ya hiyay paka-un-unudon mi. ⁸ Takon nin di kanan yuy nahalman di pangipadayaw mih kalebbengan min muntuttudu ya adiyak bu-main te hituwen kalebbengan mi ya pamaddang min dakayu, bokon hay kadadagan yu. ⁹ Adik

pinhod an kay hanan taktakuton dakayu nah tudok ku. ¹⁰ Te kanan di udum di “Adi taku ot kaya un-unudon te man-u nah tudok na te kay ongal di kalebbengana, mu indani ot ta wadah tu ya adi kaya athidi te maid di hilbin nan kalkalyona.” ¹¹ Mu pinhod kun inilaon dadiyen tatagun nan kinali mi nah tudok min dakayu ya hidiyey ahimi aton tuh aliyan mih na.

¹² Adimi iingngoy pangi-emi nadah mumpah-hiya te bumain kamin mangiathidi. Ya adi kami umat ke didan dida pe on kanan day mapmaphod da mu hay udum an tatagu. Kenaen kinali da ya matibon makudang di nomnom da.

¹³ Dakami ke ya deket ipadayaw miy ngunumi ya bokon ad-adi te hidiye nan impangunun Apu Dios an umat nah nuntuttuduwan min dakayu. ¹⁴ Ya dakayu ya nigappat kayu nah indinol Apu Dios ke dakamin emi tuttuduwan. Hituwey kitib-anan waday kalebbengan min muntuttudu ke dakayu te dakamiy namangulun immalih nan nangituttudu mipanggep ke Kristo. ¹⁵⁻¹⁶ Ot hay pinhod ku ya maawatan yun dakami ya adi kami umat nadah tatagun pumloh dayaw di inggunun di udum. Te hay gapunah pangihapotan min mangiat hi ngunun indinol Apu Dios ke dakami ya hay pangihamadan mih pangulug yu ta waday aton mi damdaman muntuttuduh mipanggep ke Kristo hi udum an boblen maid di immen nuntuttudu. Adimi pinhod an ipadayaw di ngunun di udum, mu abuna nan ngunun indinol Apu Dios ke dakami. ¹⁷ Te kanana nah nitudok an kalin Apu Dios di “Deket waday pinhod di tagun ipadayaw ya nan inat nan Ap-

apu takuy ipadayaw na.” ¹⁸ Ta hidiye nan hay tagun hiya pey mangalin hiya ya maphod ya adi tobalon Apu Dios, mu nan tagun kanan Apu Dios an maphod ya hiyay tobalona.

Hay humang Pablo hi pamihul nadan adi makulug an apostoles

11

¹ Anusan yu anhan an donglon di kalyok takon di mumpahhiyaak. ² Ha-oy ya kumakkaguwak ke dakayu te adik pinhod an waday udum hi eyu un-unudon an bokon hi Kristo. Ya takon hi Apu Dios ya athidi damdamay pinhod na. Te kay dakayu nan babain nangigawiyak hi ohan lalaki ya ha-oy di mangipaptok ke dakayu ta maid di mamlon dakayu. Hay kipaddungan tuwe ya hi Kristoy inggawik ke dakayu te hay pinhod ku ya hiyay pakappohdon yu ya paka-un-unudon yu. ³ Man-u te inilak an niohhay nomnom yun Kristo, mu kumakkaguwak hi kahaulan yu nadah adi makulug an tuttudu te kal-ina ya umat kayun Eva an hinaul nan nakatallam an ulog. ⁴ Te nalaka kayun maawis nadah udum an umalin muntuttudu, takon di adi miunnud di ituttudu da nah ituttudu min mipanggep ke Jesus. Umat nah kalyon dan bokon hi Jesus ya abuy mangihwang hi tagu ya hinnatkon boy ituttudu dah mipanggep nah Espiritun Apu Dios.

⁵ Midmidngolan kayu ke dadiyen kanan day dida ya apostoles dan maid di kiingngowan da, mu inilak an adiyak nababbaba mu dida. ⁶ Man-u te makulug an adiyak mahapit, mu madinolak

an inilak am-in di kalkalyok ya takon di dakayu ya abuluton yu te inila yuy inat min nuntuttudun dakayu.

⁷ Impababak di adol ku handih nuntuttuduwak ke dakayuh pangien Apu Dios ot uggeyak numbagah tangdan ku. Athidiy inat kut kiphodan yu ya kon gaga-ihoh diye? ⁸ Handih nuntuttuduwak ke dakayu ya nadan udum an mangulug di immidat hi inggang kuh mahapul ku. Hay daydayuna ot kuma tuwali ya dakayuy nangidat hi mahapul ku handih nuntuttuduwak ke dakayu, mu bokon te nadan udum an mangulug an nalpuh udum an bobley immidat peman hi inggang kuh mahapul ku. ⁹ Ya handih wadaak hinan nap-uhanak hi mahapul ku ya uggeyak numbagan dakayu te nadan ibba takun mangulug hitud Macedoniay nangialih mahapul ku. Ya takon di ad uwani ya adik idinol ke dakayuy mahapul ku. ¹⁰ Hituwey pumpahhiyaak ya inilan Kriston adik ipatnan mumbagah baddang ke dakayu ya maid di pakaipatikod ketuwen pumpahhiyaak ke dakayun iGreece. ¹¹ Mu takon di athidin adiyak mumbagan dakayu ya adiyu kanan di adi dakayu pinhod ke ha-on, te hi Apu Dios ya inila nan ongal di naminhod kun dakayu.

¹² Man-uket adiyak mumbagah baddang ke dakayu ya adiyak umat nadah kanan day apostoles da. Te indani ya waday pangigadulan dan mangalih "Maid di nunhinnatkonan di pangien Pablo ya hay pangie mi mipanggep hi impangunun Apu Dios te numbagah baddang an umat ke dakami." ¹³ Dadiyen tatagu ya bokon da kaya apostoles te bokon hi Apu Dios di nangitud-ak

ke dida, mu langlangkakan dakayun kanan day intud-ak Kristo didan mangipainilah mipanggep ke hiya. ¹⁴ Mu adi taku mamodwong kediye te hi ke tuwali Satanas ya damanan mumbalin hi kay makakkaphod an anghel. ¹⁵ Ta hidiye nan adi taku mamodwong hin nadan ba-ba-alon Satanas ya damanan ipatibo dan kay makaphod di aton da. Mu hantuh udidina ya makastigu da.

Hay numpaligatan Pablo te hay ngununa

¹⁶ Pidwaok an kalyon ke dakayun adiyu e kanan di maid di nomnom ku. Mu deket athidiy punnomnom yun ha-on ya takon, anusanak ta donglon yu tun kalyok ta ipahhiyak hi ittay damdamay kalebbengak an muntuttudu. ¹⁷ Inilak an adi pinhod nan Ap-apu taku tun kalkalyok te kay maid di nomnom ku hi pangitulidak an mumpahhiya. ¹⁸ Mu gapu te pinhod yun dongdonglon nadan mumpahhiya ya mapilitanak mo bo damdaman mumpahhiya. ¹⁹ Kanan yuy nanomnoman kayu, mu gulat nat makulug ya tipet eyu dongdonglon nadan makudang di punnomnom na? ²⁰ Gulat nat makulug an nanomnoman kayu ya tipet un-unudon yun amin di kalyon di kumpulnan tagun dakayu ya takon di pangal-an dakayu, aamihon dakayu ya apapon dakayu ya an-anusan yu? ²¹ Abulutok nan pamihul yun ha-on an kanan yuy adiyak umat ke datuwen tatagu te makulug an bu-mainak an mangat hi umat nah at-atton dan dakayu.

Mu deket kanan yuy maphod hin natulid di tagun mumpahhiya ya takon di ha-oy ya

mumpahhiyaak damdaman umat nadah tatagun makudang di nomnom na. ²² Deket ipahhiya dan Judyu da ya Judyuwak damdama. Deket mumpahhiya da te holag Israel dida ya takon di ha-oy ya holagak damdaman Israel. Ya deke bot ipahhiya dan hi Abraham di nahlagan da ya athidi damdaman ha-on. ²³ Kalyon day diday muttatyun Kristo, mu kudukdulak an muttatyuna. Kay makudang di nomnom kuh pangalyak ke datuwe, mu makulug an nahalhalman di ngunuk mu dida, namindakol di nikalabutak gapuh pangun-unudak ke Jesu Kristo, nunholholtapak te hinanoplatak ya athidit nangamung di pangat dan kayak mateh. ²⁴ Naminlimay nanoplatan di ibbak an Judyu ke ha-on hi tulumpulut hiyam an hoplat. ²⁵ Ya numpitlu boy nanoplatan nadan iRoma ke ha-on ya namingham di nanugmilan dan ha-on. Numpitluy napa-iyang di bapor an niluganak ya namingham di nitam-olak hi danum hi ohan algo ya ohan hilong te napa-i nan niluganak an bapor. ²⁶ Ya am-in nan ek nundanallanan ya katatakut di dinamuk: inanagwat kuy nakal-ot an danum hi wangwang, dinamuk di mangakon mamate ot ke ha-on, kadanidani on impatnan nadan Judyu ya bokon Judyun mangat hi gaga-ihon ha-on ya wada nadan kahinkulkuluggon dan Jesus yaden gaga-ihoy nomnom dan ha-on. Ya am-in di nangayak an boble, takon nah baybay ya nah adi maboblayan ya waday numpaligatak. ²⁷ Matukatukalak te namahig di ngunuk ya hinuddum on makudang di inumok, hay kanok ya hay bulwatik, ya hinuddum on maid di kiha-

adak. ²⁸ Dakol pay di udum an hinolholtap kun ligat ku ya hay oha pay ya hay pundanag kuh kabigabigat nadah mangulug hi kabobboble. ²⁹ Te deket waday ohan kimmapiy di pangulug nan Jesus on nahalman di kaguk, ya deket waday ohan nunliwat ya mahakit di nomnom ku.

³⁰ Mapilitak an mangalkalih mipanggep hi adol ku, mu maid di udum an ipahhiyak hin bokon hantun ligat ku ya hay kinakudang di kabaalak.

³¹ Hi Apu Dios an Aman nan Ap-apu takun hi Jesus an madayaw ta nangamung ya inila nan makulug am-in tun kinalik. ³² Handi ta-wa wadaak ad Damascus ya nan gobernador hidi an tagun nan patul an hi Aretas ya eyak ot dopapon nah hogpan di boble, ³³ mu nadan ibbak an mangulug ya inha-adak hi ongal an gampa ot ipadalanak hi tawang ot uy-uyonak nah bah-el nan binattun alad an nunlinikkod nah boble ot bumtikak.

Hay inin-inop Pablo

12

¹ Adi maphod an eyak mumpahhiya te maid di hilbina, mu dakayuy gumapu. Ad uwani ya kalyok bon dakayuy impatibon Apu takun ha-on. ² Wada on ohan tagun mangun-unud ke Kristo an tinibok an timmalakdang hi nakatang hi langit. Himpulut opat moy toon di nala-u handih naatan tuwe, mu uggek inila hin hay adol nay timmalakdang weno hay linnawana ya abu. Hi Apu Dios ya abuy nanginilan diye. ³ Ipidwak an kalyon, wadan hay linnawana ya abuy timmalakdang weno takon di hay adol

na, mu uggek inila te ammunah Apu Dios an nanginila diye. ⁴ Handih kawada nah dih langit ya waday dingngol nah kalin maid di pakaikalih kibalinana ya adi iabulut Apu Dios an kalkalyon hi kumpulnan tagu. ⁵ Gulat na ya lebbeng nan ipahhiyak hidiyen tagu, mu adi te abuna nan kinakudang di kabaalak di ipadayaw ku. ⁶ Mu takon nin di mumpadayawak ya nanongnan adiyak umat hi tagun makudang di nomnom na te takon di mumpadayawak ya abunay makulug an kanalkalyok. Mu adiyak mumpadayaw te adik pinhod an hidiyey gumapuh nahalman di pundayaw di tagun ha-on, mu hay pinhod kuh pundayawan di tagun ha-on ya mipuun hi tinibo dan inat ku ya mipuun hi dingngol dan intuttuduk.

⁷ Ot gapu te adi pinhod Apu Dios an mumpahhiyaak te gapuh nanib-ak kediyen impainila nan ha-on ya in-abulut nah Satanas an mangipaligligat ke ha-on ta maid di innuk an mangipadayaw hi adol ku. ⁸ Numpitluy nundasalak ke Apu takut kaanonah tuwen ligat ku, ⁹ mu kananay “Hay mahapul mu ya hay baddang kun he-at damanan anusam di ligat mu. Te deket waday pungkudangan di kabaalan di tagu ya hidiyey humlun hi pundinolanan ha-on ta baddagak ya hidiyey kalkal-otan hi punggibokanah baddang ku.” Hidiyey kanan Jesus, kinali mun-amamlongak mon mangipadayaw hi kinakudang kun mangan-anus hi ligat ku te deket adiyak pakaanus on magibok kuy baddang Jesu Kriston ha-on. ¹⁰ Ta hidiye nan maan-anlaak an mangabulut hi pungkudagak ya ligat ku, umat

hi pumpanadngolan dan ha-on ya hay pumpa-holholtapan dan ha-on gapuh pangun-unudak ke Kristo. Te deket waday pungkudangak ya maligatanak ya maudman di kabaalak an idat Jesu Kristo.

Hay pangikakaguwan Pablo nadah tatagud Corinth

¹¹ Kayak ugge nanomnoman an mangalkalih mipanggep hi pangi-ek, mu mapilitak te dakayu. Gulat na ot ta adi kayu midmidngolan ya dakayu kumay manumang nadah mamihupihul ke ha-on. Te takon di maid di bilang kun tagu ya adiyak nababbaba mu nadan kanan yun nungkatag-en apostoles. ¹² Handih kawadak hina ya tinibo yun am-in di inainat kun kitib-an di kinaapostoles ku umat hi nangan-anusak hi ligat ku ya hay nangatak hi dakol an milagro. ¹³ Adiyu kanan di hinnatkon di pangibilang kun dakayu mu hay pangibilang kuh udum an mangulug, te hay ya abu hinnatkon ya uggeyak numbagah baddang ke dakayu. Ya deket kanan yuy ad-adih diyen inat ku ya kudukdulnay pakawananak.

¹⁴ Nundadaanak bon umalih na. Hituwe moy pitlunah aliyak, mu nanongnan adiyak mumbagah baddang ke dakayu te hay kiphodan yuy gangamak bokon hay pihhu yu. Umat hi ungan bokon diday mananud hi aammod da, mu hay aammod day mananud ke dida. ¹⁵ Athidin ha-on an maan-anlaak takon di umahok am-in di nganneh diyen wadan ha-on ya munligatak gapun dakayu mu ta baddangan dakayu nah pangulug yu. Hin athituy kaongal di pamhod

kun dakayu ya kon adiyak pinhodon damdama? ¹⁶⁻¹⁷ Dakayu ya inila yun maid di ek numbagaan hi baddang ke dakayu, mu wadan kulugon yu nadan mamihupihul ke ha-on an kanan day “Man-ut bokon hi Pabloy umalin mangalah pihhu, mu natalam te itud-ak nay udum an tatagun mangalat ahida idat ke hiya.” Mu kon waday indat yuh pihhuh indat dan ha-on? ¹⁸ Intud-ak kuh Titus ya nan ibbana, mu kon edakayu hinaul ta waday inala dan dakayu? Maid, te inila yun dakamin duwa ya nun-ingngoy nomnom mi ya hay pangi-emi.

¹⁹ Wadan pangali yu on intudok mi datuwen dakayu ta panani mi nah ipabahul dan dakami, mu adi te hay kihamadan di pangulug yun Kristoy gapunah nuntutokan min dakayun iibba. Ya inilan Apu Dios an makulug hituwe. ²⁰ Te uma-agolak an kal-inat hantuh aliyak hina ya balawonak hi pamoh-olak ke dakayu hin inilaok an waday adi maphod hi at-atton yun wadaday munhahannu, munhin-a-amo, mumbibinnoh-ol, waday oha on ammunay adol nay nonomona, mumpadngol, muntumbuk, mumpahhiya ya waday oha on ipilit nay pinhod na. ²¹ Makulug an uma-agolak an kal-inat hantuh aliyak hina ya makabba-inanak ke Apu Dios ya umyungak hin wadaday ugge nangiwalong nah punliwatan an umat hi pangatan hi malalao, ihuyop di bokon inayan ya aton di kumpulnan kababain.

Hay udidin di tugun Pablo nadah tatagud Corinth

13

¹ Hantuh aliyak hinay pitlunah panib-ak ke dakayu ya deket nanongnan wadan dakayuy gaga-ihoy at-attona ya adik homkon didah kakastiguwan da te un-unudok nan impitudok Apu Dios an kananay “Hanan tagun numbahul ya makastigu hin waday duwa weno tulun mangihadak hi bahul na.” ² Handih pidwanah immaliyak hina ya kinalik nadah mangmang-gat hi gaga-iho ya dakayun am-in an deket adiyu itikod nan gaga-ihon at-atton yu ya adi dakayu homkon, mu kastiguwon dakayu. Kinali ad uwanin nidawwiyak ke dakayu ya deyan ipanomnom ku boh tuwe. ³ Ya gapu te pinhod yun ipatibok di kakuluganan indat Kristoy kalebbengak an muntuttudu mipanggep ke hiya ya ahik ipatibo hantuh pangastiguwak nadah munliwaliwat hina. Ta nomnomon yun hi Kristo ya ongal di kabaelasan mangastigun dakayu te impatibo nan dakayun maid di kudang di kabaelana. ⁴ Makulug an handih natayanah krus ya kay maid di kabaelana, mu namahuwan gapuh kabaelan Apu Dios. Paddungnan dakamin mangulug ke hiya an takon di dakol di pungkudangan di kabaelan mi ya makitagu kamin Jesus, gapuh kabaelan Apu Dios. Kinali maid di pungkudangan mi hi kalebbengan min manugun ke dakayu.

⁵ Nomnomon yu hin makulug an wada weno maid di pangulug yun Jesu Kristo. Te kon uggeyu inilan wadah Kristo ke ditakun mangulug? Mu deket maid di pangulug yun Kristo ya hidiyey kainilaanan bokon dakayu tagun hiya. ⁶ Mu

adi athidin dakami te inila min takon di dakayu ya inila yun makulug an tagu dakamin hiya.

⁷ Bokon hay pangipatib-an mih kakuluganan wadah Kristo ke dakamiy nonomnomon mi, mu hay pangidasalan min dakayu ta adiyu aton di gaga-iho. Pinhod min maphod di at-atton yu takon di kediye ya adi mipatiboy kalebbengan min indat Jesu Kristo an mangastigun dakayu.

⁸ Te nan ngunun indat Kristo ke dakami ya baddangan mi nadan tatagu nat mihamad di pangulug da nah makulug an mituttudu mipanggep ke hiya, bokon nan emi haniyan dida.

⁹ Maan-anla kami hin maid di pangipatib-an mih kalebbengan min mangastigu te nihamad di pangulug yu, kinali idasalan dakayu ta mihamad ta nangamung di pangulug yun Jesus. ¹⁰ Hituwey gapunan ipamanguluk hituwen tudok ke dakayu ta hantuh aliyak hina ya adi mahapul an boholan dakayu ta adi bo mahakit di punnomnom yun ha-on hi pangipatib-ak hi kalebbengak an indat nan Ap-apu takun mangastigu nadah nunliwat. Te hituwen kalebbengak an indat na ya usalok an bumaddang ke dakayu ta mihamad di pangulug yu, bokon hay eyu kadadagan.

¹¹ Hay manguddidin kalyok ke dakayun iibba ya paka-un-unudon yuy tugun Jesus an ip-iphod yuy pangi-eyu ya un-unudon yuy tugun ku ta mun-uunnud di nomnom yu ta malinggop kayu. Aton yu ke datuwe ya gibokon yun wadah Apu Dios an kalpuwan di pamhod ya linggop. ¹² Ya nah kaam-amungan yu hi pundayawan yun Apu Dios ya ipatibo yuy pamhod yuh ibbayu ya makiap-apnga kayun dida.

¹³ Am-in da tun tatagun Apu Dios hitu ya kanan day nonomnomon dakayu.

¹⁴ Hana ot ta nan Ap-apu takun hi Jesu Kristo ya ulayan dakayun am-in ta gibokon yuy nahamad an pamhod Apu Dios ya gibokon yuy baddang nan Espiritun Apu Dios ta maphod di punhintutulangan yu.

Nan Kalin Apu Dios
Ifugao, Tuwali: Nan Kalin Apu Dios Bible

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ifugao, Tuwali)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

49ee376c-72c3-5db8-beb4-e0ad2751a4bf